

NASLOV ORIGINALA:

Ichiro Kishimi, Fumitake Koga

KIRAWARERU YUKI

Copyright © Ichiro Kishimi and Fumitake Koga, 2013

Copyright © Ichiro Kishimi and Fumitake Koga in this translated edition 2020

All rights reserved.

First published in Japan as *KIRAWARERU YUKI* by Diamond, Inc., Tokyo, in 2013.

This Serbian edition published by arrangement with Diamond, Inc., Tokyo in care of Tuttle-Mori Agency, Inc., Tokyo through Chandler Crawford Agency Inc.

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2020

ZA IZDAVAČA:

Marko Sabovljević

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Marina Sabovljević

PREVOD:

Ivan Vlajić

LEKTURA I KOREKTURA:

Borka Slepčević

DIZAJN KORICE:

Siniša Subotić

ŠTAMPA:

Alpha print, Zemun

TIRAŽ:

1000

IZDAVAČ:

Publik praktikum

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

Sva prava su zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

IMATI HRABROSTI NE SVIDETI SE DRUGIMA

IČIRO KIŠIMI • FUMITAKE KOGA

HARMON**IA**

Ičiro Kišimi rođen je u Kjotu, gde i danas živi, 1956. godine. Želeo je da postane filozof još u srednjoškolskim danima. Od 1989. godine, tokom specijalizacije iz oblasti klasične zapadne filozofije s fokusom na platonizmu, istraživao je adlerovsku psihologiju. Pored toga što piše i predaje o ovoj temi, pruža usluge savetovanja omladine u psihijatrijskim klinikama kao sertifikovani savetnik i konsultant Japanskog društva za adlerovsku psihologiju. Preveo je odabrana dela Alfreda Adlera – *The Science of Living* i *Problems of Neurosis* – a autor je knjige *Introduction to Adlerian Psychology* i mnogih drugih dela.

Fumitake Koga nagrađivani je autor rođen 1973. godine. Napisao je mnoge bestselere u polju biznisa i dokumentarne literature. Nakon što se u svojim kasnim dvadesetim susreo s adlerovskom psihologijom, ove ideje suprotstavljene konvencionalnoj mudrosti umnogome su uticale na njega. Često je posećivao Ičira Kišimi-ja u Kjotu, prikupljajući od njega suštinu adlerovske psihologije, i zapisivao svoje beleške u klasičnom „dijaloškom formatu” – metoda često korišćena u grčkoj filozofiji – koje su kasnije poslužile kao osnova za ovu knjigu.

AUTOROVA BELEŠKA

Sigmund Frojd, Karl Jung i Alfred Adler su džinovi u svetu psihologije. Ova knjiga je destilat Adlerovih filozofskih i psiholoških ideja i učenja, napisana u formi dijaloga između filozofa i mladića.

Adlerovska psihologija uživa široku popularnost u Evropi i Sjedinjenim Američkim Državama, i daje jednostavne i direktne odgovore na filozofsko pitanje „kako biti srećan?”. Moguće je da upravo adlerovska psihologija sadrži ključ. Ova knjiga bi mogla da vam promeni život. A sada, hajde da pođemo za našim mladićem i usudimo se da pogledamo s druge strane „vrata”.

SADRŽAJ

UVOD	13
------	----

PRVA NOĆ

Negiranje traume

NEPOZNATI „TREĆI DŽIN”	19
ZAŠTO LJUDI MOGU DA SE PROMENE	21
TRAUMA NE POSTOJI	24
LJUDI STVARAJU BES	27
KAKO DA NAM PROŠLOST NE KONTROLIŠE ŽIVOT	30
SOKRAT I ADLER	32
JESI LI ZADOVOLJAN SAMIM SOBOM?	34
NESREĆA JE NEŠTO ŠTO SAMI BIRAMO	36
LJUDI STALNO BIRAJU DA SE NE PROMENE	38
O TVOM ŽIVOTU SE ODLUČUJE OVDE I SADA	42

DRUGA NOĆ

Svi problemi su problemi međuljudskih odnosa

ZAŠTO NE VOLIŠ SEBE	47
SVI PROBLEMI SU PROBLEMI MEĐULJUDSKIH ODNOSA	52
OSEĆAJ INFERIORNOSTI JE SUBJEKTIVNA PRETPOSTAVKA	55
KOMPLEKS INFERIORNOSTI JE IZGOVOR	59
HVALISAVCI IMAJU OSEĆAJ INFERIORNOSTI	63
ŽIVOT NIJE TAKMIČENJE	68
TI SI JEDINI KOJI BRINE O TVOM IZGLEDU	71
OD BORBE ZA PREVLAŠT DO OSVETE	75
PRIZNAVANJE KRIVICE NIJE PORAZ	78
PREVAZILAŽENJE ZADATAKA S KOJIMA SE SUOČAVAMO U ŽIVOTU	81
CRVENI KONAC I ČELIČNI LANAC	84
NE PADAJ U ZAMKU „ŽIVOTNE LAŽI”	88

OD PSIHOLOGIJE POSEDOVANJA DO PSIHOLOGIJE UPOTREBE	91
---	----

TREĆA NOĆ

Odbaci zadatke drugih ljudi

PORICANJE ŽELJE DA NAS DRUGI PRIZNAJU	95
NEMOJ DA ŽIVIŠ KAKO BI ISPUNJAVAO TUĐA OČEKIVANJA	99
KAKO RAZDVOJITI ZADATKE	103
ODBACITI ZADATKE DRUGIH LJUDI	106
KAKO SE OTARASITI PROBLEMA MEĐULJUDSKIH ODNOSA	108
PRESECI GORDIJEV ČVOR	111
ŽELJA ZA PRIZNANJEM ČINI TE ZAROBLJENIM	115
ŠTA JE PRAVA SLOBODA	118
U SVOJIM RUKAMA DRŽIŠ KARTE MEĐULJUDSKIH ODNOSA	122

ČETVRTA NOĆ

Gde je centar sveta

INDIVIDUALNA PSIHOLOGIJA I HOLIZAM	129
CILJ MEĐULJUDSKIH ODNOSA JE OSEĆAJ ZAJEDNIŠTVA	132
ZAŠTO SAM SAMO ZAINTERESOVAN ZA SEBE	135
TI NISI CENTAR SVETA	137
SLUŠAJ GLAS VEĆE ZAJEDNICE	140
NEMOJ PREKORAVATI NI HVALITI	144
PRISTUP OHRABRIVANJEM	148
KAKO DA OSETIŠ DA SI VREDAN	151
ŽIVI U SADAŠNJOSTI	154
LJUDI NE MOGU DA SE ISKORISTE NA PRAVI NAČIN	157

PETA NOĆ

Živeti iskreno ovde i sada

PRETERANA SAMOSVEST GUŠI SOPSTVO NE SAMOPOTVRĐIVANJE VEĆ SAMOPRIHVATANJE	165
RAZLIKA IZMEĐU POVERENJA I SAMOPOUZDANJA	170
SUŠTINA RADA JE DOPRINOS	175
OPŠTEM DOBRU	175

MLADI LJUDI HODAJU ISPRED STARIJIH	178
RADOHOLIČARSTVO JE ŽIVOTNA LAŽ	181
MOŽEŠ DA BUDEŠ SREĆAN SADA	185
DVE STAZE KOJIMA IDU ONI KOJI ŽELE DA BUDU „POSEBNI“	189
HRABROST DA BUDEŠ NORMALAN	192
ŽIVOT JE NIZ TRENUTAKA	194
ŽIVI KAO DA PLEŠEŠ	196
UPERI REFLEKTOR NA OVDE I SADA	199
NAJVEĆA ŽIVOTNA LAŽ	201
DAVANJE NA ZNAČAJU NAIZGLED BESMISLENOM ŽIVOTU	204
POGOVOR	209

Na obodima hiljadugodišnjeg grada živeo je filozof koji je učio ljude da je svet jednostavan i da se sreća nalazi nadohvat svačije ruke, bez odlaganja. Mladić nezadovoljan svojim životom zaputio se da pronade filozofa kako bi spoznao samu suštinu njegovog učenja. Svet je razumeo kao haotičnu masu protivrečnosti, a u njegovim zabrinutim očima sam pojam sreće u takvom svetu bio je ravan potpunom apsurdu.

UVOD

MLADIĆ: Želim da te pitam još jednom; da li veruješ da je svet, ovakav kakav je, jednostavno mesto?

FILOZOF: Da, ovaj svet je neverovatno jednostavan, a s njim i sam život.

MLADIĆ: Da li je to argument jednog idealiste ili je u pitanju teorija primenjiva u praksi? Zapravo želim da pitam da li time hoćeš da kažeš da su i svi problemi s kojima se ti i ja suočavamo u životu takođe jednostavni?

FILOZOF: Da, naravno.

MLADIĆ: U redu, ali pusti me da objasnim zašto sam došao da te posetim danas. Kao prvo, želim da debatujem s tobom dok ne budem zadovoljio svoju znatiželju, a onda, ako je to moguće, želim da te ubedim da opovrgneš svoju teoriju.

FILOZOF: Ha-ha.

MLADIĆ: Mnogo sam čuo o tvojoj reputaciji. Priča se da ovde živi ekscentrični filozof čija je učenja i argumente teško ignorisati, kao na primer da je moguće da se ljudi promene, da je svet jednostavan i da svako može da bude srećan. Takve stvari sam čuo, ali nalazim da je takav pogled na svet u potpunosti neprihvatljiv, pa sam želeo da se i sam uverim. Ako od tebe čujem nešto s čim se ne slažem, ukazaću ti na grešku i ispraviću te... Hoće li ti to smetati?

FILOZOF: Ne, sasvim suprotno. Nadao sam se da ću se upustiti u debatu s mladom osobom poput tebe i naučiti što je više moguće iz onoga što imaš da mi kažeš.

MLADIĆ: Hvala. Ne planiram da odmah odbacim tvoj stav. Saslušaću tvoje argumente i onda detaljno razmotriti mogućnosti pred sobom. „Svet je jednostavan, a s njim i sam život” – ako ima nečega istinitog u toj tezi, to bi bio život iz dečje perspektive. Deca nemaju nikakvih

očiglednih dužnosti kao što su plaćanje poreza ili odlazak na posao. Zaštićena su, čuvaju ih i roditelji i društvo, tako da mogu da provode svoje dane bezbrižno. Zamišljaju budućnost koja će trajati zauvek i rade šta god požele. NE moraju da posmatraju mračnu stvarnost oko sebe – gotovo kao da nose povez na očima. Dakle, njima život sigurno deluje jednostavno. Međutim, kako dete sazreva u odraslog čoveka, svet mu otkriva svoju istinsku prirodu. Ubrzo će dete naučiti šta je šta i šta mu je zapravo dozvoljeno da radi, a šta ne. Njegovo mišljenje će se promeniti i sve što će videti oko sebe jeste nemogućnost. Dečji romantični pogled na sve naglo će biti zamenjen okrutnim realizmom.

FILOZOF: Shvatam. To je veoma interesantan ugao gledanja.

MLADIĆ: To nije sve. Kada poraste, dete će se upetljati u sijaset komplikovanih odnosa s drugim ljudima i biće mu nametnut veliki broj odgovornosti. To je život koji će voditi, na poslu i privatno, kao i u bilo kojoj ulozi koju preuzme u javnom životu. Podrazumeva se da će postati svesno niza problema u društvu koje nije moglo da razume kao dete, uključujući i diskriminaciju, ratove i nejednakost, i neće moći da ih ignoriše. Grešim li negde?

FILOZOF: Meni deluje smisljeno. Molim te, nastavi.

MLADIĆ: Da i dalje živimo u vremenu u kom je religija dominantna sila, spasenje bi moglo biti jedan od odgovora na sva pitanja, jer bi nam onda učenja o božanskom bila sve. Sve što je trebalo da uradimo jeste da im se povinujemo i ne bismo imali o čemu dalje da razmišljamo. Ali religija je izgubila svoju moć i sada više ne postoji prava vera u Boga. Pošto ljudi nemaju na šta da se oslone, ispunjeni su strepnjom i sumnjom. Svako živi za sebe. To je društvo današnjice, zato mi, molim te, reci – s obzirom na sve do sada izrečeno – možeš li i dalje da tvrdiš da je svet jednostavan?

FILOZOF: Moja tvrdnja ostaje nepromenjena. Svet je jednostavan i život je jednostavan.

MLADIĆ: Kako? Svako može da vidi da je u pitanju haotična masa protivrečnosti.

FILOZOF: To se ne dešava zato što je svet komplikovan. Već zato što ga ti ČINIŠ komplikovanim.

MLADIĆ: Ja?

FILOZOF: Niko od nas ne živi u objektivnom svetu, već u subjektivnom, u kojem sami dajemo značenje pojmovima. Svet koji ti vidiš

drugačiji je od sveta koji ja vidim, i nemoguće je da podeliš svoj svet s nekim drugim.

MLADIĆ: Kako je to moguće? Ti i ja živimo u istoj državi, u isto vreme, i vidimo iste stvari, zar ne?

FILOZOF: Deluješ mi veoma mlado, da li si nekada pio tek izvučenu vodu iz bunara?

MLADIĆ: Vodu iz bunara? Bilo je to davno, ali imali smo bunar kod moje bake na selu. Sećam se da sam uživao u svežoj, hladnoj vodi izvučenoj iz tog bunara u vrelim letnjim danima.

FILOZOF: Možda ovo znaš odranije, ali bunarska voda zadržava manje-više istu temperaturu tokom cele godine, otprilike 18 stepeni. To je objektivna vrednost – ostaje ista za svakoga ko je meri. Ali kada je piješ leti, deluje ti hladno, a kada tu istu vodu piješ zimi, deluje toplo. Iako je u pitanju ista voda, na istoj temperaturi od 18 stepeni koju meri termometar, to kako ti deluje zavisi od toga da li je leto ili zima.

MLADIĆ: Dakle, u pitanju je iluzija izazvana promenom okruženja.

FILOZOF: Ne, nije iluzija. Vidiš, tebi su, u datom trenutku, hladnoća ili toplota vode neosporna činjenica. Upravo to znači živeti u sopstvenom subjektivnom svetu. Nemoguće je pobeći od svoje subjektivnosti. U ovom trenutku svet ti deluje komplikovano i zagonetno, ali ako se promeniš, svet će ti izgledati mnogo jednostavnije. Pitanje nije kakav je svet, već kakav si ti.

MLADIĆ: Kakav sam ja?

FILOZOF: Tako je... Kao kada gledaš svet kroz zatamnjene naočare, prirodno je da ti sve izgleda mračno. Ali ako je to slučaj, umesto što jadikuješ o tami sveta u kom živiš, mogao bi jednostavno da skineš naočare. Možda će ti onda svet delovati suviše sjajno na prvi pogled, toliko da ćeš nehotice zatvoriti oči. Možda ćeš čak i poželeti da ponovo staviš naočare, ali možeš li uopšte da ih skineš isprva? Možeš li da pogledaš direktno u svet onakav kakav jeste? Imaš li hrabrosti?

MLADIĆ: Hrabrosti?

FILOZOF: Da, to je pitanje hrabrosti.

MLADIĆ: Dobro, u redu. Postoji veliki broj prigovora koje imam u ovom trenutku, ali imam osećaj da je bolje da ih ostavim za kasnije.

Želim samo da potvrdim da sam dobro razumeo, ti kažeš da „ljudi mogu da se promene“, jesam li u pravu?

FILOZOF: Naravno da ljudi mogu da se promene. Takođe mogu i da pronađu sreću.

MLADIĆ: Svako, bez izuzetka?

FILOZOF: Bez ikakvih izuzetaka.

MLADIĆ: Ha-ha! E, to su već krupne izjave! Sada ovo postaje interesantno. Odmah ću početi da se raspravljam s tobom.

FILOZOF: Ne planiram da bežim ili da se krijem. Hajde da ne žurimo s ovom debatom. Dakle, tvoj stav je da „ljudi ne mogu da se promene“?

MLADIĆ: Tako je, ljudi ne mogu da se promene. Zapravo, i sam patim zbog toga što ne mogu da se promenim.

FILOZOF: A u isto vreme, želeo bi da možeš.

MLADIĆ: Naravno. Kada bih mogao da se promenim, kada bih mogao da započnem život iz početka, pao bih na kolena pred tobom. Ali moglo bi da se dogodi da ti završiš na kolenima preda mnom.

FILOZOF: Podsećaš me na mene dok sam bio student, mlad čovek uzavrele krvi u potrazi za istinom, skitao sam okolo, pronalazio filozofe...

MLADIĆ: Da. Ja tragam za istinom. Istinom o životu.

FILOZOF: Nikada nisam osetio potrebu da pod svoje krilo uzmem učenike i nikada to nisam radio. Međutim, otkako sam počeo da učavam grčku filozofiju i zatim stupio u kontakt s nekom drugom filozofijom, dugo sam čekao na posetu mladog čoveka poput tebe.

MLADIĆ: Drugom filozofijom? Šta bi to moglo da bude?

FILOZOF: Moja radna soba je tamo. Uđi, smesti se. Biće ovo duga noć. Idem da nam skuvam kafu.

勇氣

PRVA
NOĆ

*Negiranje
traume*

Mladić je ušao u radnu sobu i zalutao se u fotelju. Zašto je bio toliko odlučan da opovrgne filozofove teorije? Njegovi razlozi su bili sasvim jasni. Nedostajalo mu je samopouzdanja, a od detinjstva je bio prožet duboko ukorenjenim osjećanjem inferiornosti kada su u pitanju njegovi lični i akademski uspjesi, kao i lični izgled. Moguće je da je rezultat toga bila njegova tendencija da bude preterano svestan svojih nedostataka kada bi ga ljudi gledali. Najčešće je bio nesposoban da stvarno ceni sreću drugih ljudi i konstantno je sažaljevao sebe. Tvrdnje ovog filozofa nisu mu predstavljale ništa više od čiste fantastike.